

**Společenstevní
a družstevní právo**

**Členění osobních a kapitálových s.,
vklad dle ZOK**

© (2006–) 2012 Michal Černý Ph.D.
www.michalcerny.net

Obchodní společnosti a družstvo

Obchodní společnosti

- Společníci – uzavřený počet společníků, vázaný na zakladatelský dokument nebo základní kapitál
- Členství v orgánech – buď zákonné a/nebo nevázané na členství ve společnostech

Družstvo

- Zásadně neuzavřený počet členů družstva, zákon stanoví pouze minimální požadavky
- Členství v orgánech závislé na členství v družstvu jako takovém

**Teoretické členění obchodních korporací
(obchodní společnosti + družstevní korporace)**

Osobní společnosti

- Veřejná obchodní společnost
- Komanditní společnost

Kapitálové společnosti

- Společnost s ručením omezeným
- Akciová společnost

• Supranacionální..... společnosti.....

- Evropské hospodářské zájmové sdružení
- Evropská společnost

Teoretické členění obchodních korporací (+ družstevní korporace)

Družstevní korporace národní

- Družstvo

Družstevní korp. komunitární

- Evropská družstevní společnost

Obecné znaky osobních a kapitálových společností

Osobní společnosti

- Obec. neomezené ručení,
- Obec. bez povinnosti vkladu (volitelná vkladová povinnost)
- Bez zvláštních orgánů, práva vykonávána přímo společníky
- Členství (podíl) obecně nepřevoditelné
- Předmět: Obecně zásadně podnikání

Některé společnosti mají určité kapitálové prvky (k.s., EHZS)

Kapitálové společnosti

- Ručení omezené co do výše i času,
- Vkladová povinnost
- Zákonná struktura orgánů (řídící a kontrolní)
- Členství obecně převoditelné
- Předmět: Podnikání nebo jiná činnost (s.r.o. + a.s.)

Některé společnosti mají určité osobní prvky (s.r.o.)

Právní úprava

- **VOS, KS, SRO, AS** = zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník = ObZ (+ zvl.zákony v závislosti na předmětu činnosti)
- Platná: VOS, KS, SRO, AS = zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích = ZOK
- **EHZS**: Z 360/2004 Sb., N Rady (ES) 2137/1985, ObZ
- **SE**: Z 627/2004 Sb., N Rady (ES) 2157/2001 o Statutu SE, S 2001/86/ES ... o zapojení zaměstnanců..., Z 628/2004 Sb.

Družstvo a evropská družstevní společnost

Účinná: Družstvo – úprava v ObZ (+ zvláštní zákony – např. o úvěrních a spořitelních družstvech)
Platná: ZOK (Z. 90/2012 Sb.)

Evropská družstevní společnost (SCE)

- Nařízení Rady ES 1435/2003 o Statutu Evropské družstevní společnosti,
- Směrnice Rady 2003/72/ES, kterou se doplňuje statut evropské družstevní společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců
- Zákon o SCE dosud nebyl (k 9.5.2006) přijat, je však projednáván Parlamentem ČR

Vklad

ObZ (do 31.12.2013)

- §§ 59, 59A, 59B, 59C – vklad, § 60 správa vkladů,
- Povinný vklad komanditistu, společníka v SRO, akcionáře v AS, člena družstva; společníka SE a člena SCE
- Určení minimální výše vkladů (kom KS = 5.000,-Kč, SRO = 20.000,-Kč)

ZOK (od 01.01.2014)

- §§ 15-17 (vklad), 18-24 (správa vkladů), převod vlastnictví ke vkladu §§25-29
- Povinný vklad komanditistu, společníka v SRO, akcionáře v AS, člena družstva; společníka SE a člena SCE

Vklad – obecně § 15 ZOK

- (1) Vkladem je peněžní vyjádření hodnoty předmětu vkladu do základního kapitálu obchodní korporace. U akciové společnosti se vklad označuje jako jmenovitá nebo účetní hodnota akcie.
- (2) Předmětem vkladu je věc, kterou se společník nebo budoucí společník (dále jen „vkladatel“) zavazuje vložit do obchodní korporace za účelem nabytí nebo zvýšení účasti v ní (dále jen „vkladová povinnost“).
- (3) Vkladovou povinnost lze splnit splacením v penězích (dále jen „peněžitý vklad“) nebo vnesením jiné peněžní ocenitelné věci (dále jen „nepeněžitý vklad“).
- (4) Emisním kurzem se pro potřeby tohoto zákona rozumí vklad a případné emisní nebo vkladové ážio.

Vklad jako majetek společnosti § 16

- (1) Po dobu trvání obchodní korporace ani po jejím zrušení nemá společník právo na vrácení předmětu vkladu.
- (2) Nelze sjednat ani vyplácet úroky z emisního kursu.

Obecné otázky přípustnosti vkladů a jejich splácení § 17

- (1) Vkladatel splní vkladovou povinnost ve lhůtě a způsobem určeným tímto zákonem a společenskou smlouvou.
- (2) Ocenění nepeněžitého vkladu se uvede ve společenské smlouvě obchodní korporace. – jiné oproti stávajícímu stavu (ObZ: SRO, AS – znalec, nezávislý na společnosti, jmenovaný soudem k návrhu ...)
- (3) Nepeněžitým vkladem nesmí být práce nebo služby. – SROV. jinak VOS a KS

Vklad ve VOS

Správce vkladů § 18 an.

- § 18
- (1) Před vznikem obchodní korporace přijímá a spravuje splacené nebo vnesené předměty vkladů nebo jejich části společenskou smlouvou pověřený správce vkladů; správcem vkladů může být i zakladatel nebo některý ze zakladatelů. — odchylka proti stavu v OBZ (musí být některý ze zakladatelů, nebo pro pen.vklad i banka)
- (2) Není-li dohodnuto jinak, provádí správce vkladů činnost na základě ustanovení o příkazů podle občanského zákoníku.

Splácení peněžitého vkladu, vnesení nepeněžitého vkladu § 23

- (1) Peněžitý vklad do kapitálových společností se splácí na zvláštní účet u banky nebo spořitelního a úvěrního družstva (dále jen „banka“), který zřídí správce vkladů. Banka s těmito prostředky neumožní nakládat dříve, než kapitálová společnost vznikne, ledaže se jedná o úhradu zřizovacích výdajů nebo vrácení emisních kursů zakladatelům.
- (2) Nepeněžitý vklad se do kapitálové společnosti vnese před jejím vznikem.

Vnesení vkladu – nemovité věci § 19

- § 19

Je-li nepeněžitým vkladem nemovitá věc, je předmět vkladu vnesen tak, že vkladatel předá správci vkladů nemovitou věc a písemně prohlášení s úředně ověřeným podpisem o vnesení nemovité věci.

Vnesení vkladu – movité věci § 20

- § 20

- (1) *Je-li nepeněžitým vkladem movitá věc, je předmět vkladu vnesen předáním věci správci vkladů, ledaže společenská smlouva určí jinak.*

- (2) *Není-li z povahy věci možné faktické předání movité věci, je předána odevzdáním datových nebo jiných nosičů, které zachycují předávanou věc, a dokumentace, která zachycuje povahu, obsah a jiné skutečnosti důležité pro možnost využití nepeněžitého vkladu. – např. know-how*

Vnesení vkladu – závod nebo jeho část, pohledávka, omezení započitatelnosti § 21

- (1) *Je-li nepeněžitým vkladem závod nebo jeho část, je předmět vkladu vnesen účinností smlouvy o vkladu. Na smlouvu o vkladu závodu nebo jeho části se použijí přiměřeně ustanovení občanského zákoníku o koupi.*
- (2) *Je-li nepeněžitým vkladem pohledávka, je předmět vkladu vnesen účinností smlouvy o vkladu pohledávky. Na smlouvu o vkladu pohledávky se použijí přiměřeně ustanovení občanského zákoníku o postoupení pohledávky. Vkladatel ručí za její dobytost do výše jejího ocenění.*
- (3) *Pohledávka společníka za kapitálovou společností nemůže být předmětem jeho vkladu do této společnosti; započtena proti pohledávce společnosti na splacení emisního kursu může být pouze smluvně. Smlouva o započtení vyžaduje písemnou formu a její návrh schvaluje valná hromada.*

Vnesení jiných vkladů

- § 22

V ostatních případech je nepeněžitý vklad vnesen účinností smlouvy o vkladu mezi vkladatelem a správcem vkladů.

Prohlášení správce vkladů, ručení správce vůči věřitelům - 24

- § 24

(1) Správce vkladů vydá tomu, kdo je oprávněn podat návrh na zápis do obchodního rejstříku, písemné prohlášení o splnění vkladové povinnosti nebo její části jednotlivými vkladateli. Prohlášení se přikládá k návrhu na zápis do obchodního rejstříku, ledaže zákonem zápis rozsahu splnění vkladové povinnosti do obchodního rejstříku nevyžaduje.

- (2) Uvede-li správce vkladů v prohlášení podle odstavce 1 vyšší částku, než ve které byla vkladová povinnost splněna, ručí věřitelům obchodní korporace za její dluhy až do výše tohoto rozdílu; ručení správce vkladů zaniká, nebyla-li pohledávka vůči obchodní korporaci uplatněna u soudu do 5 let od vzniku obchodní korporace.

Převod / nabytí vlastnictví k předmětu vkladu

- § 25

- Převod vlastnického práva

(1) Vlastnické právo k předmětu vkladu vnesenému před vznikem obchodní korporace nabývá obchodní korporace okamžikem svého vzniku.

- (2) Vlastnické právo k nemovité věci zapsané do veřejného seznamu, která je předmětem vkladu, nabývá obchodní korporace zápisem vlastnického práva do veřejného seznamu na základě prohlášení podle § 19; to platí obdobně pro další věci, k nimž se vlastnické právo nabývá zápisem do příslušného seznamu.

Nepřejde-li vlastnictví

- § 26
- (1) Nepřejde-li na obchodní korporaci vlastnické právo k nepeněžitému vkladu, který je vnesen, uhradí vkladatel jeho cenu v penězích podle ocenění uvedeného ve společenské smlouvě a obchodní korporace převzatý předmět vkladu vrátí, ledaže ho vydala nebo je povinna vydat jiné oprávněné osobě.
- (2) Převede-li vkladatel (společník) podíl na jiného, ručí za splnění povinnosti podle odstavce 1, ledaže jde o nabytí podílu na regulovaném trhu se sídlem v členském státě Evropské unie podle zákona upravujícího podnikání na kapitálovém trhu (dále jen „evropský regulovaný trh“).

Fyzické předání předmětů vkladů po vzniku společnosti, vrácení vkladatelům § 27

- § 27
- (1) Po vzniku obchodní korporace ji správce vkladů předá předměty vkladů i s plody a užítky, ledaže ohledně plodů a užítků společenská smlouva určí jinak.
- (2) Nevznikne-li obchodní korporace, správce vkladů předměty vkladů nebo jejich části i s plody a užítky bez zbytečného odkladu vrátí vkladatelům; za splnění této povinnosti ručí zakladatelé společně a nerozdílně.

Disproporce mezi oceněním vkladu a jeho hodnotou § 28

- § 28
- Pokud cena nepeněžitého vkladu nedosáhne v den, kdy k němu obchodní korporace nabyla vlastnické právo, výše emisního kursu uvedeného ve společenské smlouvě, vkladatel doplatí rozdíl v penězích; ustanovení § 26 odst. 1 se použije obdobně.

Vklad do VOS (NOZ) - §§ 100-103

- Zvláštní ustanovení o splácení, úroku z prodlení,
- Zvláštní ustanovení o kadučním řízení
- Zákonné zmocnění jednat jménem VOS vůči společníku
- Zvláštní přípustnost vkladů spočívajících v práci a službách

Vklad do VOS

- I nadále volitelná náležitost spol.sml. (SS), pokud však je sjednána, musí být splněna
- § 100
- *Má-li podle společenské smlouvy společník vkladovou povinnost, splní ji ve lhůtě, způsobem a v rozsahu určených společenskou smlouvou, jinak v penězích bez zbytečného odkladu po vzniku své účasti ve společnosti.*

Důsledky prodlení se splácením

- Úrok z prodlení, možnost vyloučení společníka v prodlení (kaduční řízení) – je-li sjednáno v SS
- § 101
- (1) Společník, který je v prodlení se splácením peněžitého vkladu, platí úrok z prodlení ve výši dvojnásobku úroku z prodlení z dlužné částky stanovené jiným právním předpisem, ledaže společenská smlouva určí jinak.
- (2) Společník, který je v prodlení se splněním vkladové povinnosti, může být ze společnosti jejím nejvyšším orgánem **po marném uplynutí dodatečně lhůty určené pro splnění vyloučen, určuje-li tak společenská smlouva;** to neplatí, jsou-li ve společnosti jen dva společníci. K rozhodnutí se vyžaduje souhlas všech společníků; je hlasu vylučovaného společníka se při rozhodování nepřiblíží.

Zákonné zmocnění jednat jménem VOS proti společníku v prodlení

- § 102
- (1) Každý společník je oprávněn domáhat se za společnost u soudu splnění vkladové povinnosti proti společníkovi, který je s jejím splněním v prodlení, a v tomto řízení ji zastupovat; to platí obdobně pro následný výkon rozhodnutí. Věta první se nepoužije, bylo-li před podáním návrhu již zahájeno jednání o vyloučení společníka ze společnosti podle § 101 odst. 2 a v tomto řízení se rádně pokračuje.
- (2) Návrh podle odstavce 1 může společník podat jen tehdy, pokud jej bez zbytečného odkladu poté, co na to společnost upozorní, nepozdějí však do jednoho měsíce, nepodá společnost.

Přípustnost práce a služeb jako vkladu do VOS

- § 103
- (1) Přípustí-li to společenská smlouva, může společník za podmínek ve společenské smlouvě určených a se souhlasem všech společníků splnit svou vkladovou povinnost také **provedením nebo prováděním práce nebo poskytnutím nebo poskytováním služby**. V takovém případě obsahuje společenská smlouva i ocenění provedené práce nebo poskytované služby nebo způsob ocenění.
- (2) Jestliže je společník povinen pro společnost provádět práci nebo ji poskytovat služby, aniž tím plní svou vkladovou povinnost, poskytne mu společnost podíl na zisku ve výši odpovídající ocenění provedených prací nebo poskytnutých služeb, ledaže společenská smlouva stanoví jiný způsob vypořádání.

Komanditní společnost

- Nejméně jeden komplementář, nejméně jeden komanditista. Výši vkladu komanditisty musí obsahovat SS (§124 ZOK)
- Komanditista má ze zákona vkladovou povinnost
- V SS může být určena komanditní suma, ta nesmí být nižší vkladu. Splacení vkladu komanditisty se snižuje komanditní suma (§130), změny jsou účinné zápisem do OR (§131)
- § 121
- (1) Komanditista splní vkladovou povinnost ve výši a způsobem určeným ve společenské smlouvě, jinak v penězích a bez zbytečného odkladu po vzniku své účasti ve společnosti.
- (2) Ustanovení § 103 se na postavení komanditistů nepoužije, ledaže společenská smlouva určí jinak. Tzn. SS může výslovně **přípustit vklady v práci či službách**

Dopady vkladů v komanditní společnosti

- § 120
- (1) Podíly komanditistů se určují podle poměru jejich vkladů.
- (2) Výše vypořádacího podílu komanditisty se určí podle pravidel stanovených tímto zákonem pro vypořádací podíl ve společnosti s ručením omezeným.

Společnost s ručením omezeným

- Vkladová povinnost pro každého společníka
- Úprava minimální výše vkladu, možností více vkladů na společníka
- Nepeněžité vklady povinně oceňovány znalcem (kromě vybraných případů při zvýšení základního kapitálu)
- Kaduční řízení ex lege

Společenská smlouva § 146 NOZ

- (1) Společenská smlouva obsahuje také
 - a) firmu společnosti,
 - b) předmět podnikání nebo činnosti společnosti,
 - c) určení společenské úřední jméno a bydliště nebo sídla,
 - d) určení druhu podílů každého společníka a poměrů s nimi spojených, dovodaje-li společenská smlouva rozdíle různých druhů podílů,
 - e) výši vkladu nebo vkladů případajících na podíl nebo podíly,
 - f) výši základního kapitálu a
 - g) podíl jednotlivé akvizice jejich jednání ve společnosti.
- (2) Společenská smlouva při založení společnosti obsahuje také
 - a) vkladovou povinnost zakladatelů, včetně lhůty pro její splnění,
 - b) název a form, nebo zakladatelé určí jednotek nebo jednotek, popřípadě úseky jejich orgána společnosti, kteří mají být podle tohoto zákona voleni řádnou formou,
 - c) určení správy vkladů a
 - d) u nepeněžitého vkladu jeho popis, jeho ocenění, částku, kterou se započítává na emisní kurs, a určení osoby znalce, který provede ocenění nepeněžitého vkladu.
- (3) Údaje podle odstavce 2 lze pro vznik společnosti a po splnění vkladové povinnosti ze společenské smlouvy vypustit.

Vklad, jeho minimální výše

- § 142
- (1) Minimální výše vkladu je 1 Kč, ledaž společnost smlouva určí, že výše vkladu je vyšší.
- (2) Výše vkladu může být pro jednotlivé podíly stanovena rozdílně.

Nepeněžitý vklad - § 143

- § 143
- (1) Nepeněžitý vklad ocení znalec vybraný ze seznamu znalců vedeného podle jiného právního předpisu. Odměna znalci za zpracování znaleckého posudku se určí dohodou a bradí jí společnost. V edle odměny náleží znalci náhrada za účelné vynaložené náklady spojené s vypracováním znaleckého posudku. V případě, že společnost nevznikne, bradí odměnu společně a nerozdílně zakladatelé.
- (2) Znalec podle odstavce 1 vybírají při zakládání společnosti zakladatelé, jinak jednatel.
- (3) Posudek znalce obsahuje alespoň popis nepeněžitého vkladu, použité metody ocenění nebo metodu ocenění, částku, na kterou se nepeněžitý vklad oceňuje, a odůvodnění, jak znalec k tomu ocenění došel.
- (4) Ustanovení § 468 až 473 se použijí obdobně; případně nové ocenění se provede podle odstavců 1 a 2.

Emisní kurs, vkladové ážio

- § 144
- (1) Ve společenské smlouvě, v prohlášení o zvýšení vkladu nebo v prohlášení o převzetí vkladové povinnosti se uvede i popis nepeněžitého vkladu, jeho ocenění a částka, která se započítává na emisní kurs. Částka, která se započítává na emisní kurs, nesmí být vyšší než ocenění uvedené v posudku znalce nebo ocenění podle § 468 nebo 469.
- (2) Rozdíl mezi cenou nepeněžitého vkladu určenou posudkem znalce nebo podle § 468 nebo 469 a výší vkladu společníka tvoří vkladové ážio, ledaž společnost smlouva nebo rozhodnutí valné hromady určí, že se tento rozdíl nebo jeho část vrací vkladateli nebo se použije se souhlasem společníka na tvorbu rezervního fondu.

Rozdělení podílu a vklad

- § 145

Vznikne-li rozdělením podílu ve společnosti nový podíl, musí být zachována nejnižší výše vkladu požadovaná tímto zákonem nebo společenskou smlouvou; k rozdělení podílu v rozporu s tím se nepřiblíží.

Splácení vkladů (po založení společnosti)

- § 148

- *Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku se splatí celé vkladové ážio a na každý peněžitý vklad nejméně jeho 30 %.*

- § 150

- (1) *Společník splní vkladovou povinnost ve lhůtě určené společenskou smlouvou, nejpozději však do 5 let ode dne vzniku společnosti nebo od převzetí vkladové povinnosti za trvání společnosti.*
- (2) *Vkladové povinnosti nemůže být společník zproštěn, ledaže jde o snížení základního kapitálu.*

Prodlení se splácením vkladu – úrok z prodlení, možné vyloučení ze společnosti

- § 151

- (1) *Společník, který je v prodlení se splácením peněžitého vkladu, ubradí společnosti úrok z prodlení ve výši dvojnásobku sazby úroku z prodlení stanovené jiným právním předpisem z dlužné částky, ledaže společenská smlouva určí jinak.*
- (2) *Společníka, který je v prodlení se splněním vkladové povinnosti, může ze společnosti valná hromada vyloučit. Má-li společník více podílů, týká se vyloučení jen toho podílu, ohledně něhož je společník v prodlení s plněním vkladové povinnosti, ledaže společenská smlouva určí jinak. Na vyloučení společníka se použijí obdobně ustanovení občanského zákoníku upravující vyloučení člena spolku pro závažné porušení povinností; ustanovení o možnosti přezkoumat vyloučení soudem se nepoužije.*
- (3) *Současně s vyloučením vyžve společnost písemně vyloučeného společníka, aby jí odezval bez zbytečného odkladu kmenový list, byl-li vydán, s upozorněním, že jinak bude postupováno podle § 152 až 154.*

Ocenění nepeněžitěho vkladu - § 251

- § 251
- (1) Cena nepeněžitěho vkladu se určí na základě posudku zpracovaného znalcem podle jiného právního předpisu, nesmí však být vyšší, než kolik činí částka určená znalcem. Znalec vybírá při zakládání společnosti zakladatěle, jinak představenstvo.
- (2) Posudek znalce o ceně nepeněžitěho vkladu obsahuje alespoň
 - a) popis nepeněžitěho vkladu,
 - b) použité způsoby jeho ocenění a údaj o tom, zda cena nepeněžitěho vkladu získaná použitými způsoby odpovídá alespoň průměrnému emisnímu kursu akcií, které mají být společností vydány jako protiplnění za tento nepeněžitý vklad a
 - c) částku, na kterou se nepeněžitý vklad oceňuje.
- (3) Posudek znalce podle odstavce 1 společnost uloží do sbírky listin.
- (4) Odměna znalce za zpracování posudku se určí dohodou a bradí ji společnost. V edle odměny náleží znalci náhrada za účelné vynaložení nákladů spojené s vypracováním znaleckého posudku. V případě, že společnost nezahradí, bradí odměnu společně a nerozdílně zakladateli.

Splácení peněžitěho vkladu § 253

- § 253
- (1) Založení společnosti je účinné, splatil-li každý zakladatel případné emisní ážio a v souhrnu alespoň 30 % jmenovité nebo účetní hodnoty upsaných akcií v době určené ve stanovách a na účet banky určený ve stanovách, nejpozději však do okamžiku podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.
- (2) Není-li splněna povinnost podle odstavce 1 a § 26, nelze společnost zapsat do obchodního rejstříku.

Písemné potvrzení správce vkladů

- § 252
- Správce vkladů předá každému upisovateli písemné potvrzení, které obsahuje
 - a) druh, počet a jmenovitou hodnotu upsaných akcií, jejich formu nebo informaci, že budou vydány jako zaknihované cenné papíry,
 - b) celkovou vyšší emisního kursu upsaných akcií a
 - c) rozsah splacení emisního kursu upsaných akcií.

Výjimky z povinnosti oceňovat nepeněžitý vklad znalcem při zvyšování základního kapitálu

- § 468
- Je-li nepeněžitým vkladem do společnosti investiční cenný papír nebo nástroj peněžního trhu podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu a rozhodne-li tak představenstvo této společnosti, použije se při určení jeho ceny výšejší průměr z cen, za které byly uskutečněny obchody tímto cenným papírem nebo nástrojem na jednom nebo více evropských regulovaných trzích v době 6 měsíců před vnesením vkladu.
- § 469
- (1) Je-li nepeněžitým vkladem do společnosti jiný majetek než majetek vymezený v § 468 a rozhodne-li tak představenstvo této společnosti, použije se pro určení jeho ceny jeho reálná hodnota určená obecně uznávaným nezávislým odborníkem za využití obecně uznávaných standardů a zásad oceňování ne dříve než 6 měsíců před vnesením vkladu.
- (2) Je-li nepeněžitým vkladem do společnosti jiný majetek než majetek vymezený v § 468 a rozhodne-li tak představenstvo této společnosti, použije se, účtuje-li upisovatel podle jiného právního předpisu o takovém majetku v reálných hodnotách, pro určení jeho ceny tato reálná hodnota, je-li vykázaná v účetní závěrce za předchozí účetní období před valnou hromadou rozhodující o tomto vkladu, byla-li ověřena auditorem s výrokem bez výhrad.

Nové ocenění (přecenění)

- § 470
- (1) Je-li cena nepeněžitého vkladu podle § 468 ovlivněna výjimečnými okolnostmi, které by ji ke dni jeho splacení významně změnily, zajistí společnost nové ocenění; ustanovení § 251 se použije obdobně.
- (2) Nastaly-li nové okolnosti, které by mohly ke dni jeho splacení významně změnit cenu nepeněžitého vkladu určenou podle § 469, zajistí společnost nové ocenění; ustanovení § 251 se použije obdobně.

Ochrana akcionářů – jimi zajištěné ocenění

- § 471
- (1) Není-li provedeno nové ocenění nepeněžitého vkladu podle § 469 v případech, kdy takové ocenění mělo být v souladu s § 470 odst. 2 provedeno, mohou o toto ocenění společnost požádat ode dne, kdy o tomto nepeněžitém vkladu rozhodovala valná hromada, až do dne jeho splacení, akcionář nebo akcionáři, jejichž souborná jmenovitá hodnota akcií nebo počet kusů jejich akcií v době rozhodování valné hromady o zvýšení základního kapitálu dosahoval alespoň 5 % upsaného základního kapitálu společnosti, a ke dni podání žádosti tyto akcie nejméně ve stejném rozsahu stále mají.
- (2) Nepostupuje-li představenstvo podle § 251 do 14 dnů ode dne doručení žádosti podle odstavce 1, mohou znalce určit akcionáři sami.
- (3) Je-li ocenění podle znaleckého posudku zjištěného akcionáři podle odstavce 2 alespoň stejně jako původní ocenění, může se společnost domáhat, aby ji tyto akcionáři uhradili náklady spojené s jeho vypracováním, ledaže soud rozhodne, že to po nich nelze spravedlivě požadovat.

Důsledky postupu podle § 468 a 469

- § 472
- Je-li zvýšován základní kapitál nepeněžítým vkladem a jeho cena byla určena podle § 468 a 469, zveřejní společnost před jeho splacením také oznámení obsahující náležitosti podle § 473 a datum, kdy bylo rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu přijato. Je-li splněna tato povinnost, obsahuje prohlášení podle § 473 pouze sdělení, že od zveřejnění oznámení podle tohoto ustanovení nenastaly nové okolnosti.
- § 473
- Byla-li cena nepeněžitého vkladu určena podle § 468 a 469, uloží společnost do 1 měsíce ode dne vnesení nepeněžitého vkladu do sbírky listin prohlášení obsahující
 - a) popis nepeněžitého vkladu,
 - b) cenu nepeněžitého vkladu, způsob ocenění a případně i použité metody či metody a odůvodnění, jak znalec k tomuto ocenění došel,
 - c) vyjádření, zda cena nepeněžitého vkladu odpovídá alespoň počtu a emisnímu kursu akcií, které za něj byly vydány, a
 - d) sdělení, že nenastaly výjimečné nebo nové okolnosti, které by mohly původní ocenění ovlivnit.

DRUŽSTVO

- Vklady v družstvu - §§ 563-574
- Zvláštní úprava členských vkladů
- Zvláštní úprava splácení
- Zvláštní úprava snížení či zvýšení základního členského vkladu

Základní úprava základního členského vkladu

- § 563
 - (1) Každý člen se podílí na základním kapitálu družstva základním členským vkladem.
 - (2) Určí-li tak stanovy, může se člen podílet na základním kapitálu jedním nebo více dalšími členskými vklady. Výtě dalších členských vkladů může být pro jednotlivé členy různá.
 - (3) Členský vklad je tvořen součtem základního členského vkladu a všech dalších členských vkladů.
- § 564
 - (1) Podmínkou vzniku členství je písemné prohlášení podle § 560 odst. 1 nebo odst. 2 a splnění vkladové povinnosti k základnímu členskému vkladu, nestanoví-li tento zákon, že ke vzniku členství je též potřeba vzniku pracovního poměru. Stanovy mohou určit, že podmínkou vzniku členství je pouze splnění vkladové povinnosti ke vstupnímu vkladu ve vřtí určené stanovami; vstupní vklad je částí základního členského vkladu.
 - (2) Výtě základního členského vkladu je pro všechny členy družstva stejná.
 - (3) Vkladová povinnost v rozsahu rozdílu mezi základním členským vkladem a vstupním vkladem musí být splněna ve lhůtě určené ve stanovách, která nesmí být delší než 3 roky.
- § 565
 - Za trvání členství nelze základní členský vklad nebo jeho část vracet; to neplatí, jestliže došlo ke snížení základního členského vkladu.

Další členský vklad § 572

- § 572
- *Další členský vklad*
- (1) O převzetí povinnosti k dalšímu členskému vkladu uzavře družstvo se členem písemnou smlouvu. Smlouva obsahuje údaje o výši peněžitého vkladu nebo o tom, jaká věc tvoří předmět nepeněžitého vkladu a jeho ocenění, způsob jeho ocenění a lhůtu pro splnění vkladové povinnosti.
- (2) Není-li vypořádání dalšího členského vkladu za trvání členství dohodnuto ve smlouvě o dalším členském vkladu, nelze za trvání členství další členský vklad nebo jeho část vracet ani jinak vypořádávat.

Nepeněžitý vklad a jeho ocenění, práce s službami § 573, 574

§ 573 (ocenění, schválení ustavující schůzi nebo členskou schůzi)

- (1) Nepeněžitý vklad ocení znalec ze seznamu znalců vedeného podle jiného právního předpisu určený dohodou družstva a vkladatele, nebo pokud družstvo dosud nevzniklo, dohodou zakladatelů.
- (2) Nepeněžitý vklad nelze započítat na členský vklad vyšší částkou, než na jakou byl oceněn.
- (3) Nepeněžitý vklad schválí před jeho vložením členská schůze nebo ustavující schůze.
-

§ 574 (vklad spočívající v práci či službách)

- **Určí-li tak stanovy, může být nepeněžitým vkladem také provedení nebo provádění práce nebo poskytnutí nebo poskytování služby členem.**

Zvýšení základního členského vkladu

§ 566 (efektivní zvýšení)

- (1) Zvýšení základního členského vkladu doplatky členů je možné, určit-li tak stanovy. Základní členský vklad lze zvýšit doplatky členů pouze jednou za 3 roky a nejvýše na trojnásobek stávající výše.
- (2) Mezi přijetím rozhodnutí o změně stanov, kterým se umožní zvýšení základního členského vkladu doplatkem člena, a přijetím rozhodnutí o zvýšení základního členského vkladu musí uplynout lhůta alespoň 90 dní.

§ 567 (nominální zvýšení)

- (1) Členská schůze může rozhodnout, že se základní členský vklad poměrně zvýší vsem členům z vlastních zdrojů družstva.
- (2) Zvýšení základního členského vkladu z vlastních zdrojů je možné pouze tehdy, je-li ústní závěrka, na základě které členská schůze o zvýšení rozhoduje, ověřena auditorem s výrokem bez výhrad.
- (3) Ke zvýšení základního členského vkladu nelze použít rezervní fond, pokud se podle jiného právního předpisu nebo stanov řídí, jiné fondy, které jsou vytvořeny k jiným účelům než ke zvýšení základního členského vkladu, ani vlastní zdroje, které jsou účelově vázány a jejichž účel není družstvem oprávněno měnit.
- (4) Zvýšení základního kapitálu nesmí být vyšší, než kolik činí rozdíl mezi vlastním kapitálem a součtem dosavadního základního kapitálu a jiných vlastních zdrojů, které jsou účelově vázány a jejichž účel není družstvem oprávněno měnit.

Snížení základního členského vkladu

§ 568 (ochrana věřitelů)

- (1) Představenstvo zveřejní rozhodnutí členské schůze o snížení základního členského vkladu a jeho výši do 15 dní ode dne jeho přijetí dvakrát po sobě s časovým odstupem 30 dnů.
- (2) Představenstvo zároveň se zveřejněním písemně vyzve všechny známé věřitele družstva, jejichž pohledávky vůči družstvu vznikly před přijetím usnesení členské schůze o snížení základního členského vkladu, aby přihlásili své pohledávky vůči družstvu ve lhůtě do 90 dnů po zveřejnění posledního oznámení, kdežto jde o snížení základního členského vkladu za účelem úhrady zářadů.

§ 569 (zajištění přihlášených věřitelů)

- (1) Družstvo poskytne věřiteli, který včas přihlásil svou pohledávku vůči družstvu, přiměřené zajištění této pohledávky nebo ji uspokojí, pokud se s věřitelem dohodne jinak. Uzavření dohody družstvo doloží při podání návrhu na zápis snížení základního členského vkladu do obchodního rejstříku.
- (2) Povinnost podle odstavce 1 neplatí, rozhodli-li se snižujícím základním členského vkladu dobytost pohledávek za družstvem.
- (3) Má-li věřitel za to, že se zhoršila dobytost jeho pohledávek, a družstvo to popírá, rozhodne soud o přiměřeném zajištění podle § 571.

§ 570 (dohoda družstva s věřiteli)

- Dohodou-li se družstvo se všemi věřiteli na zajištění nebo uspokojení jejich pohledávek, není třeba doložit lhůtu uvedenou v § 568 odst. 2; dohoda družstvo doloží při podání návrhu na zápis snížení základního členského vkladu do obchodního rejstříku.

§ 571 (určení zajištění soudem)

- V případě, že se družstvo a věřitel na zajištění jeho pohledávky nedohodou, rozhodne o přiměřeném zajištění soud s ohledem na druh a výši pohledávky; rozhodnutí soudu družstvo doloží rejstříkovému soudu při podání návrhu na zápis snížení základního členského vkladu do obchodního rejstříku.
